

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/560/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

58/2014. (III. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹2013. július 31-én előterjesztett **panaszát** a 2014. március 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos nevében egy V. J. nevű magánszemély juttatott el panaszbeadványt elektronikus levélcíméről a Testülethez, egy 2013. július 29-én történt esemény miatt. A panaszos 2013. augusztus 2-án az Országgyűlés Hivatalának postázójában, személyesen is leadta aláírásával ellátott panaszbeadványát.

1) A panaszos előadta, hogy 2013. július 29-én 10 óra körüli időpontban a B. városi rendőr-főkapitányság egyik kerületi épületébe ment, ügyintézés céljából.

A kapuszolgálatot ellátó, civil ruhát, a rendőr-főkapitányság himzett állományjelző karjelzését és fegyveres ór feliratot viselő – a panaszos megítélése szerint „furcsa öltözetű” – személy, miután a panaszos tudatta vele, hogy S. D. r. főhadnagyhoz jött, ismeretlen okból személyi igazolványának bemutatására kérte, ezután pedig, szintén ismeretlen okból, személyes adatait feljegyezte. A fegyveres ór cselekményének jogalapjáról tájékoztatást nem tudott adni.

A panaszos meggyőződése szerint a fent leírtak tisztességes eljáráshoz, illetve személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogait sértették, általánosságban pedig a jobbiztonságot veszélyeztették. A panaszos kérte, hogy a Testület tegye vizsgálatának tárgyává,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

összeegyeztethető-e a jogbiztonsággal és a tisztességes eljárás követelményével, hogy rendőrségi objektumokban civil személyek az ügyfelek adatait rendszeresen írásban rögzítik, ismeretlen okból és célból, minden jogalapot nélkülözve. A panaszos aggályosnak találja továbbá, hogy egy civil személy a rendőr-főkapitányság hímzett állományjelző karjelzését viselje ruházatán, azt a látszatot keltve az épületbe lépőkben, hogy rendőr áll velük szemben.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A B. városi rendőr-főkapitányság Hivatalvezetője 2013. augusztus 28-án kelt levelében az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjét arról tájékoztatta, hogy az elmúlt évek folyamán – többek között a panaszos is – panasszal élt azzal kapcsolatban, hogy az objektumőrzést ellátó személyek beléptetéskor az állampolgárok adatait rögzítik. A B. városi rendőr-főkapitányság hivatala a panaszoknak az ORFK Hivatalának állásfoglalása alapján helyt adott.

Ezen panaszok közül a 01000-105/78/8/2013.P. számon S. F. panaszja kapcsán folytatott eljárásban a B. városi rendőr-főkapitányság Hivatala előterjesztést tett az ORFK Hivatalának Jogi Főosztálya felé a vonatkozó jogszabályok módosítására. A hivatalvezető az átiratot, illetve az arra adott válaszlevél másolatát tájékoztatás céljából az iratokhoz mellékelte.

2) A B. városi rendőr-főkapitányság Hivatalvezetője 2013. július 26-án levélben fordult az ORFK Hivatala Jogi Főosztályának vezetőjéhez. A hivatalvezető levele mellékletében megküldte a főosztályvezető részére a Testület 145/2013. (V. 29.) számú, S. F. panaszos ügyében hozott állásfoglalását, melyben a Testület súlyos alapjogsérelmet állapított meg a tekintetben, hogy a rendőrségi objektumok őrzését ellátó fegyveres biztonsági őrök a rendőrségi épületbe érkező állampolgárok adatait feljegyzik.

A hivatalvezető tájékoztatása szerint a rendőrségen hatályban lévő, a rendőrségi épületekbe történő be- és kiléptetések rendjét szabályozó normák, valamint őrutasítások általában tartalmazzák azt, hogy a rendőrségi objektumba beléptetni kívánt állampolgár személyazonosságát ellenőrizni kell, és ennek alapján a rendőri szervek ilyen gyakorlatot is folytatnak.

Állásfoglalásában a Testület maga is elismerte, hogy a rendőrség részéről jogos az az igény, hogy a rendőrség épületébe való beléptetéshez az azonosítás megkövetelhető legyen, ugyanakkor megállapította, hogy a szabályozás hiányos, mivel a követelményeknek csak az felel meg, ha törvény hatalmazza fel a rendőrség részéről eljáró személyeket a belépni kívánók személyes adatainak megismerésére. A hivatalvezető a jövőbeni panaszok és kártérítési igények megelőzése céljából arra kérte a főosztályvezetőt, hogy szíveskedjenek felülvizsgálni a problémához tartozó jogszabályi környezetet, és amennyiben ezt indokoltnak tartják, szíveskedjenek a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) módosítására javaslatot előterjeszteni.

3) 2013. augusztus 2-án az ORFK Hivatalának vezetője levélben tájékoztatta a B. városi rendőr-főkapitányság Hivatalának vezetőjét a megkeresése kapcsán levont következtetésekről.

Az elmúlt időszakban az érintett tárgykörben folytatott vizsgálatok kapcsán megállapíthatóvá vált, hogy az állam működése szempontjából fontos létesítmények védelme körében a belépés

szempontjából speciális jogosultsággal nem rendelkező személyek beléptetése esetén az azonosításra, valamint a személyazonosító adatok rögzítésére jelenleg az Rtv. igazoltatásra irányadó rendelkezései alapján kerül sor. Ugyanakkor az Rtv.-hez kapcsolódó indokolás is felhívja a figyelmet arra, hogy az igazoltatás kiindulási pontnak tekinthető a további rendőri intézkedés szükségességének megítélése szemszögéből, márpedig a beléptetés esetében nem a további rendőri intézkedés szükségességének gyanúja teszi indokolttá az adatok ellenőrzését és rögzítését.

Az állam működése szempontjából rendeleti szinten kiemelten fontosnak minősített rendőrségi épületek, az ott folyó tevékenységek megfelelő szintű védelméhez jelentős közbiztonsági érdek fűződik, vagyis beléptetés esetén indokolt a speciális személyi körökhöz nem tartozó személyek személyazonosságának megállapítása, illetve ennek keretében az azonosításhoz szükséges személyes adatok határozott ideig történő rögzítése.

Az ORFK Hivatalának álláspontja szerint a hatályos törvényi szabályozás be- és kiléptetéssel összefüggő kiegészítését teszi indokolttá az is, hogy az objektumvédelem terén egyre szélesebb körben alkalmazott – közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló – fegyveres biztonsági őrségre irányadó törvényi háttér nem biztosítja azokat a jogosultságokat, melyek az állam működése szempontjából fontos létesítményekbe való beléptetés megfelelő végrehajtásához szükségesek lennének. A fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és mezeti őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Fbő.) alapján sor kerülhet a rendőrségi épületek védelmének fegyveres biztonsági őrség útján történő végrehajtására is, azonban, ha az érintett létesítmény védelmét fegyveres biztonsági őrség biztosítja, az őrszolgálatot ellátó állomány tagja igazoltatni az Fbő. 10. § (1) bekezdésének a) pontja alapján kizárólag a biztonságot sértő vagy veszélyeztető személyt jogosult, illetve köteles. E további feltétel hiánya esetén tehát a fegyveres biztonsági őrség tagja nem jogosult igazoltatni, és az Fbő. – az Rtv.-vel szemben – nem tisztázza azt sem, hogy az igazoltatást milyen módon kell végrehajtani, sor kerül-e adatok rögzítésére, illetve ezen adatokat meddig lehet kezelni.

Az ORFK Hivatala a fentiekre tekintettel az elmúlt években több alkalommal is szövegszerű javaslatot terjesztett fel a Belügyminisztérium részére az Rtv. V. fejezetének „Az állam működése szempontjából kiemelten fontos létesítményekbe történő beléptetés rendje”-alcímmel, és 46/F. §-al történő kiegészítése érdekében. A javaslat szövegét a tájékoztató levél szó szerint tartalmazza – a dokumentum az adatok 30 napos, határozott idejű kezelésére tesz javaslatot. A Hivatal jelezte továbbá, hogy az új szabályozás hatályát indokolt lenne kiterjeszteni nem csupán a rendőrség hivatásos állományú tagjaira, hanem általában az objektumőri szolgálatot ellátó, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervi személyi állományára is.

Az ORFK Hivatalának vezetője a B. városi rendőr-főkapitányság Hivatalának vezetőjét végül arról tájékoztatta, hogy mivel az Rtv. módosítására mindezidáig nem került sor, a megfelelő jogszabályi környezet kialakítása érdekében a jövőben további kezdeményezéssel fognak élni a Belügyminisztérium felé.

4) 2013. augusztus 27-én kelt jelentésében a B. városi rendőr-főkapitányság illetékes kerületi rendőrkapitányságának mb. kapitányságvezetője a következőkről számolt be a B. városi rendőr-főkapitányság Hivatalvezetőjének.

A panaszost 2013. július 29-én 10 órára idézték a B. városi rendőr-főkapitányság szóban forgó kerületi rendőrkapitányságára, mert a vele szemben 2013. május 27-én foganatosított rendőri intézkedés elleni panasza ügyében iratismertetésre és tárgyalás tartására került sor.

A szolgálatban lévő fegyveres biztonsági őrt, T. G.-t a jelentés keltének napján meghallgatták. A mb. kapitányságvezető meghallgatási jegyzőkönyvét átiratához mellékelte. T. G. a panaszostól az épületbe érkezésekor nem igazoltatás céljából, hanem személyazonosságának igazolása miatt kért okmányt. A panaszos nevét bejegyezte az erre a célra rendszeresített, „Nyilvántartás a rendőrségi objektumban benntartózkodó ügyfelekről”-tárgyú füzetbe, melynek másolati példányát a mb. kapitányságvezető szintén csatolta. A fegyveres biztonsági őr tevékenységét a 01210-1050/16/2013. ált számú, 1. számot viselő Őrutasítás III/3. pontja alapján végezte. T. G. fegyveres biztonsági őr meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy a panaszos nem kért tőle tájékoztatást az adatrögzítés indokait illetően.

A be- és kiléptetés rendjét, a személyazonosságot igazoló okmányok bemutatását az említett Őrutasítás szabályozza, melynek egy példányát a mb. kapitányságvezető szintén csatolta.

A Testülethez eljuttatott tájékoztatás szerint T. G. szolgálatát a fegyveres biztonsági őrk számára rendszeresített, évszakknak megfelelő szolgálati öltözetben látta el, rajta a B. városi rendőr-főkapitányság állományjelzőjével, jelvénnel és névkitűzővel. A pólón valóban olvasható a „fegyveres biztonsági őr”-felirat.

5) A B. városi rendőr-főkapitányság kerületi rendőrkapitányságának rendészeti osztályán 2013. augusztus 27-én készült jegyzőkönyv T. G. fegyveres biztonsági őr tanúkénti meghallgatásáról.

A jegyzőkönyv tanúsága szerint T. G. 2013. július 29-én, 06 óra 00 perctől 18 óra 00 percig látott el szolgálatot a B. városi rendőr-főkapitányság kerületi rendőrkapitányságának épületében. Feladatait az Fbő., a fegyveres biztonsági őrség Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet, az Országos Rendőr-főkapitányság saját szervezetében létrehozott fegyveres biztonsági őrség tevékenységéről szóló 52/2010. ORFK Utasítás, a 4/2012. és a 26/2013. BRFK Intézkedés, valamint a kerületi Rendőrkapitányság 1. számú Őrutasítása alapján látja el. A jogszabályok és az Őrutasítás az őrhelyen elérhetőek.

A panaszos az adott napon kb. 10 óra 00 perc körüli időben érkezett a kapitányságra. Az épületbe belépve T. G. megkérdezte tőle, miben segíthet, mire ő azt válaszolta, hogy idézésre jött. A papír alapú idézés nem volt nála. T. G. a panaszostól az Őrutasítás III. pontjának 3. bekezdése alapján elkérte a személyi azonosságot igazoló okmányt. T. G. beszámolt róla, hogy abban az esetben szokott személyi igazolványt kérni, ha valakinek gyanúsítottai idézése van, ha idézés nélkül érkezik, vagy ha azt sem tudja, kihez érkezik, illetve, ha az ügyfél neve nem érthető.

T. G. az előadó kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a panaszos nem kérdezte meg tőle az igazolvány elkérésének, illetve az adatok rögzítésének jogalapját.

T. G. az objektum területén bent tartózkodó ügyfelek nyilvántartásáról szóló füzetbe a panaszos nevét, érkezésének, később pedig távozásának időpontját, érkezésének célját, valamint a bent tartózkodást engedélyező személy nevét írta fel. Ezt a nyilvántartást a

rendőrkapitányság azért vezeti, hogy követhető legyen az objektumban tartózkodók száma, neve, ideje, illetve a tartózkodásának célja.

A fegyveres biztonsági őr megítélése szerint ez a tevékenység nem tekinthető igazoltatásnak, mert kizárólag a személyazonosság megállapítása a célja. T. G. elmondása szerint „nem volt kíváncsi” a panaszos születési adataira, édesanyja nevére, illetve lakcímére, hanem kizárólag a nevet nézte meg, illetve azt jegyezte fel.

T. G. kérdésre válaszolva elmondta, hogy a biztonsági őrök számára rendszeresített sötétkék gyakorló egyenruhát viselte, melyen a B. városi rendőr-főkapitányság állományjelzője, illetve saját jelvénye és névkitűzője volt elhelyezve. Az egyenruhát a B. városi rendőr-főkapitányság T. utcai objektumában vette át. A fegyveres biztonsági őrök civil ruhát az örutasítás alapján szolgálatban nem is viselhetnek. Egyebet a történetekkel kapcsolatban a biztonsági őr előadni nem tudott.

6) A B. városi rendőr-főkapitányság kerületi rendőrkapitánysága csatolta a rendőrségi objektumban benntartózkodó ügyfelekről szóló nyilvántartás érintett időszakra vonatkozó kivonatát.

A dokumentum a panaszos beléptetését 18-as sorszám alatt rögzíti. A panaszos 10 óra 09 perckor lépett az objektumba, ahol 11 óra 41 percgig tartózkodott. A nyilvántartás rögzíti, hogy a panaszos időzésre érkezett, és tartalmazza a tartózkodást engedélyező rendőr nevét.

III.

1) A panaszbeadványban megfogalmazott sérelmek kapcsán a Testületnek mindenekelőtt saját hatáskörét kellett vizsgálat alá vonnia.

Beadványában a panaszos sérelmezte, hogy a rendőrkapitányság épületében egy fegyveres biztonsági őr tőle személyazonosságának igazolását kérte, adatait pedig rögzítette. A panaszos ezen túlmenően észrevételeket adott elő a fegyveres biztonsági őr öltözetével kapcsolatban is.

A Testület hatáskörét az Rtv. 92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

Az Rtv. 4/A. § (3) bekezdése szerint az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyi állománya hivatásos állományú rendőrökből, kormánytisztviselőkből, közalkalmazottakból, valamint a munka törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozó munkavállalókból állhat.

Az Fbő. 3. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy fegyveres biztonsági őrség az Fbő.-ben, valamint jogszabály alapján megkötött együttműködési megállapodásban meghatározott őrzési feladatokat ellátó, szolgálati fegyverrel és más kényszerítő eszközzel rendelkező, sajátos jogokkal felruházott biztonsági szervezet, amelynek tagjai a létesítő, illetőleg a működtető állami, önkormányzati vagy egyéb intézménnyel, gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban, illetve közalkalmazotti jogviszonyban állnak.

Hatáskörének vizsgálatakor a Testület azon tényből indult ki, hogy a panaszos ügyében érintett fegyveres biztonsági őr az Fbő. 3. §-ának idézett (1) bekezdése értelmében a kerületi rendőrkapitánysággal mindenképpen munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban állt. Az Rtv. 4/A. §-ának (3) bekezdése szerint tehát részét képezte azon személyi állománynak, mely általános rendőrségi feladatok ellátására alkalmazható.

Ezt követően a Testületnek azon kérdést kellett megválaszolnia, hogy mennyiben tekinthető a konkrét esetben a fegyveres biztonsági őr feladatokat ellátó T. G. tevékenysége az általános rendőrségi feladatok körébe tartozónak.

A rendelkezésre álló iratanyag szerint a fegyveres biztonsági őr a panaszost személyi igazolványának bemutatására kérte, személyes adatait pedig feljegyezte. A Testület álláspontja szerint a fegyveres biztonsági őr felhívása megfelelt az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerinti igazoltatásnak, tehát T. G. rendőrségi feladatot végzett – praktikus értelemben rendőri intézkedést hajtott végre. Meggyőződésének kialakításában a Testületet segítette, hogy a B. városi rendőr-főkapitányság kerületi rendőrkapitányságának épületébe érkező panaszost a fegyveres biztonsági őr fogadta, tehát a fegyveres biztonsági őr lényegében a rendőrség képviselőjeként jelenik meg az állampolgárok előtt.

A Testület álláspontja szerint a Rendőrség, mint szervezet eljárásának jogszerűsége szempontjából nem annak van elsődleges jelentősége, hogy a rendőrség pontosan milyen módot választ általános rendőrségi feladatok ellátásának megszervezésére, hanem azt kell értékelni, hogy az Rtv. 4/A. § (3) bekezdése által meghatározott személyi kör mennyiben látja el szabályszerűen a rendőrségre rótt feladatokat.

A fentiek alapján tehát a Testület megállapította, hogy a panaszbeadvány vizsgálatára hatáskörrel rendelkezik.

A Testület a következőkben a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megvizsgálta a panaszos adatai ellenőrzésének és rögzítésének jogszerűségét, illetve értékelte, hogy megfelelt-e a fegyveres biztonsági őr ruházata a jogszabályi előírásoknak.

A Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye VI. cikkben garantált személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) A panaszos kifogásolta, hogy a fegyveres biztonsági őr ismeretlen okból személyi igazolványának bemutatására kérte, ezután pedig, szintén ismeretlen okból, személyes adatait feljegyezte.

A B. városi rendőr-főkapitányság kerületi rendőrkapitányság mb. kapitányságvezetőjének tájékoztatása szerint a panaszos idézésre érkezett a rendőrkapitányság épületébe. A rendőrkapitányság az adatok kezelésének és rögzítésének tényét nem cáfolta. A szolgálatban lévő fegyveres biztonsági őr a panaszostól a személyazonosság igazolása érdekében igazolványt kért, majd a panaszos nevét az erre a célra rendszerezített, „Nyilvántartás a rendőrségi objektumban benntartózkodó ügyfelekről”-tárgyú füzetbe jegyezte fel. A fegyveres biztonsági őr tevékenységét a 01210-1050/16/2013. ált számú, 1. számot viselő Örutasítás III/3. pontja alapján végezte. T. G. fegyveres biztonsági őr meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy a panaszos nem kért tőle tájékoztatást az adatrögzítés indokait illetően.

Az Örutasítás III/3. pontja a következőképpen rendelkezik. „A belépési engedély és igazoltatás nélkül be- illetve kilépésre jogosultak esetében az engedély ellenőrzése, valamint az igazoltatás mellőzésének csak akkor van helye, ha az objektumőr a személyazonosságot e nélkül is kétséget kizáróan megállapította, ellenkező esetben az ellenőrzéstől eltekinteni nem lehet.”

A kérdés megítélése kapcsán a Testület a kialakított gyakorlatára figyelemmel az alábbi jogi normákat értékelte.

Az Rtv. 46. § (3) bekezdése értelmében a rendőrség a védett középületek és az abban tartózkodók biztonsága érdekében a be- és kilépésre az ott elhelyezett szerv vezetőjével egyetértésben szabályokat állapíthat meg.

A védett középületnek nincsen törvényi meghatározása, ugyanakkor az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelten fontos létesítmények köréről szóló 24/1997. (III. 26.) BM rendelet 1. §-a az állam működése szempontjából kiemelten fontos létesítménynek minősíti a rendőrségi épületeket.

A rendőrségi épületek vonatkozásában a Magyar Köztársaság Rendőrsége nyílt épületeibe történő be- és kiléptetés szabályairól, a belső rend és biztonság fenntartásáról szóló 48/2008. (OT 28.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK Utasítás) ír elő beléptetési szabályokat.

Az ORFK Utasítás 2. pontja értelmében az épületekbe fő szabályként csak a jogosultságot igazoló okmánnal (igazolvánnyal), illetve külön (szóbeli vagy írásbeli) engedéllyel lehet be- és kilépni. A 17. pont szerint a mentességet nem élvező személy olyan ügyben, amelyben érintett vagy képviselőként jár el, az eljáró szerv ügyfélfogadási, hivatali helyiségébe – az ügyfélfogadási idő, illetve a hivatali munkaidő alatt – a jogcím megjelölésével léphet be. Részükre egyedi azonosítóval ellátott eszközt vagy beléptető igazolványt kell átadni, illetőleg e személyeket a szerv vezetőjének engedélyével a megjelölt helyiségbe kell kísérni vagy útbaigazítani. Kilépéskor a beléptetéskor használt eszközt vagy igazolványt az objektumőrnek át kell vennie. Az objektumőr a beléptető igazolványok sértetlenségét kézbe véve, szemrevételezéssel ellenőrizheti. A 19. pont úgy rendelkezik, hogy amennyiben a be- vagy kilépni szándékozó személy az utasításban, illetve az ennek végrehajtására kiadott belső normákban meghatározott, a be- és kilépéshez szükséges feltételeknek nem tesz eleget, az objektumőr vagy az ügyeletes köteles az előírások betartására felszólítani, valamint annak teljesítéséig a be- vagy kilépés lehetővé tételét megtagadni.

Az ORFK Utasítás 30. pontja felhatalmazza és kötelezi az objektumparancsnokokat arra, hogy gondoskodjanak az utasításban foglalt elvek alapján – a helyi sajátosságokra tekintettel

– az őrutasítások, valamint a be- és kiléptetésre vonatkozó szabályok átdolgozásáról, illetve kidolgozásáról.

A szabályozás áttekintése után megállapítható, hogy a beléptetés vonatkozásában fennálló helyzet eleve aggályos, mivel az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) 5. § (1) bekezdése szerint személyes adat – így a személyazonosító okmányban szereplő személyes adat is – akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

Tekintettel arra, hogy a panaszban foglalthoz hasonló helyzetekben a hozzájárulás önkéntessége nem jön szóba (mivel közhatalmi jogosítvánnyal – a belépés megtagadásának lehetőségével – felruházott személy „igazolást” és mivel az igazolás megtagadásának eredményeként az érintett célját nem tudja megvalósítani, illetve nem tud – pl. a panaszos esetében az idézésre való megjelenésre irányuló – kötelezettségének eleget tenni), az ilyen jellegű adatkezelés csak törvényi rendelkezés esetén lehet jogszerű. Az Infotv. rendkívül szigorú szabálya még a törvényi felhatalmazás alapján alkotott rendeletben sem teszi lehetővé az adatkezelés előírását (kivéve az önkormányzati rendeleteket), tehát az a norma-láncolat, amely jelen esetben megalapozza az adatkezelést (az Rtv. felhatalmazása alapján alkotott BM rendelet, egy ehhez kapcsolódó ORFK utasítás) bizonyosan nem felel meg az Infotv.-ben megkövetelt feltételrendszernek.

A Testület megjegyzi, hogy az illetékes rendőri szerv által megküldött és felhívott jogi norma (az Őrutasítás megjelölt alpontja) a fent kifejtettekre tekintettel sem biztosítanak kellő jogalapot az adatrögzítéshez.

Megállapítható tehát, hogy – bár a rendőrség épületébe való belépéshez az azonosítás megkövetelése a Testület álláspontja szerint is legitim igény – a hatályos szabályozás alapján a panaszos adatainak rögzítése az őrszolgálat által nem volt jogszerű.

Ennek fényében aggálytalanul megállapítható, hogy a panaszos adatainak rögzítése a kapitányság épületébe való belépéskor megvalósította a személyes adatok védelméhez fűződő alapjog megsértését.

Utal rá a Testület, hogy a rendőrségi épületekbe való beléptetéssel kapcsolatos – a fentiekben részletesen kifejtett – szabályozási hiányossággal kapcsolatban már több alkalommal (legutóbb 145/2013. (V. 29.) sz. állásfoglalásában) felhívta az ORFK figyelmét, hogy az adatvédelmi követelményeknek csak az felel meg, ha törvény hatalmazza fel a rendőrség részéről eljáró személyeket, hogy a belépni kívánók személyes adatait megismerjék, ennek ellenére a vonatkozó szabályozás módosítása továbbra sem történt meg.

Erre tekintettel a Testület úgy döntött, hogy a panaszt és állásfoglalását újfent szükséges megküldenie az országos főkapitánynak.

Tekintettel arra, hogy a Testület az adatok rögzítésének jogalapját nem találta megfelelőnek, külön vizsgálatot arra nézve nem folytatott le, hogy a jogszerűtlenül lefolytatott adatrögzítésről adtak-e, és ha igen, milyen tájékoztatást adtak a panaszosnak.

2) A panaszos előadta, hogy a kapuszolgalatot ellátó személy civil ruhát viselt, rajta a B. városi rendőr-főkapitányság hímzett állományjelző karjelzésével. A kapuszolgalaton olvasható volt a „fegyveres őr” – felirat, öltözete azonban a panaszos megítélése szerint „furcsa” volt. A panaszos úgy véli, hogy az őr öltözete alkalmas volt arra, hogy azt a látszatot keltse az épületbe lépőkben, rendőr áll velük szemben.

Az Fbő. a fegyveres biztonsági őrök ruházatával kapcsolatban a következőket rögzíti. A jogszabály 8. §-ának (1) bekezdése szerint a fegyveres biztonsági őröket formaruhával és szolgálati jelvénnel kell ellátni. A (2) bekezdés értelmében a formaruhának egyértelműen különböznie kell a (...) rendvédelmi szervek egyenruhájától (...). Az Fbő. 8. § (3) bekezdésének második, illetve harmadik fordulata továbbá kimondja, hogy a formaruhán „fegyveres biztonsági őr” felirat helyezhető el. A munkáltatói hovatartozás a ruházat karrészén jelezhető.

A csatolt Őrutasítás előírja, hogy a fegyveres biztonsági őr szolgálatát évszaknak megfelelő FBŐ szolgálati öltözetben kell, hogy ellássa. Az Őrutasítás II. pontjának 2. bekezdése szerint a szolgálatba lépő őr a szolgálati idő kezdetekor, eligazítását követően köteles felállítási helyén megjelenni a szolgálat ellátásához szükséges, évszaknak megfelelő FBŐ egyenruhában, rendszeresített felszereléssel és maroklófegyverrel.

A B. városi rendőr-főkapitányság kerületi mb. kapitányságvezetőjének tájékoztatása szerint a fegyveres őr szolgálatát a fegyveres biztonsági őrök számára rendszeresített, évszaknak megfelelő szolgálati öltözetben látta el, rajta a B. városi rendőr-főkapitányság állományjelzőjével, jelvénnel és névkitűzővel. A pólón valóban olvasható a "fegyveres biztonsági őr"-felirat.

A fegyveres biztonsági őr a panaszügyben lefolytatott meghallgatásakor a fentieket megerősítve elmondta, hogy a biztonsági őrök számára rendszeresített sötétkék gyakorló egyenruhát viselte, melyen a B. városi rendőr-főkapitányság állományjelzője, illetve saját jelvénye és névkitűzője volt elhelyezve. Az egyenruhát a B. városi rendőr-főkapitányság T. utcai objektumában vette át. T. G. a fentiekhez hozzátette, hogy fegyveres biztonsági őrök civil ruhát az őrutasítás alapján szolgálatban nem is viselhetnek.

A Testület szükségesnek látja megjegyezni, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint kizárólag azon személy panasa nyomán jogosult vizsgálatot indítani, akinek alapvető jogát az intézkedés érintette. Így a panaszos a fegyveres őr ruházatára vonatkozó észrevételét nem úgy értékelte, hogy az általánosságban alkalmas volt-e az épületbe lépő állampolgárok megtévesztésére, hanem kizárólag a panaszos szempontjából folytatta le vizsgálatát.

A panaszos beadványában maga rögzítette, hogy az adatait rögzítő személy ruházatán olvasható volt a „fegyveres őr” - felirat, kevéssé valószínű tehát, hogy az őr ruházata alkalmas lett volna arra, hogy a panaszosban azt a látszatot keltse, rendőrrel áll szemben. Noha a panaszos nem írta le beadványában részletesen, milyen öltözetet viselt az őr, ruházata a Testület meggyőződése szerint semmiképpen sem lehetett „civil”, hiszen a panaszos előadása szerint is állományjelző karjelzést, illetve „fegyveres őr”- feliratot viselt. A munkáltatói hovatartozást az Fbő. 8. §-ának idézett (3) bekezdése értelmében jogszerűen jelezték a fegyveres őr karján. A Testület álláspontja szerint azzal, hogy a ruházaton jól látszott a „fegyveres őr”-felirat, az öltözet az Fbő. 8. § (2) bekezdésének azok kritériumát is teljesítette, hogy a formaruha a rendvédelmi szervek egyenruhájától egyértelműen különbözzön.

A fentiekre tekintettel a Testület megállapította, hogy a fegyveres őr ruházata nem volt alkalmas a panaszos megtévesztésére, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ezzel összefüggésben nem szenvedett sérelmet.

IV.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy – bár a rendőrség épületébe való belépéshez az azonosítás megkövetelése a Testület álláspontja szerint is legitim igény – a hatályos szabályozás alapján az adatok rögzítését az őrszolgálat kellő felhatalmazás hiányában végezte el, ezért annak következtében megvalósult a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapjogának megsértése.

A Testület továbbá megállapította, hogy a fegyveres őr ruházata nem okozta a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

A panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelme a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. március 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag